

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Povodí Labe, státní podnik
HRADEC KRÁLOVÉ

Datum: 28.5.2012 19526/2012/PLa

Č.j. 12/14083

listy	přílohy	spis. znak	sk. znak	lhůta
-------	---------	------------	----------	-------

Vaše značka: OIČ/12/MŠ/10571
Spisová značka: SpKrÚ 26227/2012/OŽPZ
Č. j.: 33217/2012/OŽPZ/Si
Vyřizuje: Ing. T. Sigl
Telefon: 466 026 474
E-mail: tomas.sigl@pardubickykraj.cz
Vyhотовeno: v Pardubicích dne 23. 5. 2012

DLE ROZDĚLOVNÍKU

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též krajský úřad) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), a dle § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění (dále jen zákon o krajích), a § 67 odst. 1 zákona o krajích, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 zákona ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů rostlin (§ 49 zákona) a živočichů (§ 50 zákona), konkrétně ze zákazů poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji rostliny druhu třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*), a dále ze zákazů rušit, poškozovat biotop nebo jiným způsobem škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných jedinců druhů mihule potoční (*Lampetra planeri*) a vranka obecná (*Cottus gobio*), a to z důvodu připravované stavby protipovodňových opatření na toku Divoká Orlice v katastrálních územích Žamberk a Líšnice, státnímu podniku Povodí Labe, IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové,

POVOLUJE.

Pro zajištění minimalizace negativních dopadů a pro zajištění podmínek přežití populací výše uvedených druhů stanovuje orgán ochrany přírody tyto podmínky a provedení následujících opatření:

1. Při realizaci protipovodňových opatření nesmí být zasahováno do samotného korýta Divoké Orlice, zejména nesmí dojít k odstraňování šterkových náplav.
2. V rámci záměru nesmí být prováděny takové činnosti, při kterých by docházelo k zakalování nebo k jinému snižování kvality vody v Divoké Orlici.
3. Držitel výjimky je povinen nejméně se třítydenním předstihem informovat krajský úřad o plánovaném začátku stavební činnosti.
4. Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučeni (například zápisem do stavebního deníku) o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.
5. Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do data kolaudace stavby, nejpozději však do 31. prosince 2016.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád) je: Povodí Labe, s. p., IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové.

ODŮVODNĚNÍ:

Povodí Labe, s. p., podalo dne 19. 4. 2012 ke Krajskému úřadu Pardubického kraje, orgánu ochrany přírody, žádost o povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nacházejících se dle nálezkové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v území nebo v blízkosti území dotčeného realizací protipovodňových opatření na Divoké Orlici v katastrálním území Žamberk a Líšnice. Jedná se

o druhy uvedené v přílohách č. II a III vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, v platném znění.

Cílem záměru je ochrana zájmového území podél toku Divoké Orlice v záplavové oblasti obydlené části města. Ochrana spočívá ve vybudování souboru staveb ochranných zídek, sypaných hrází přírodního charakteru, v provedení drobných úprav jezu, apod. Výška betonových zídek by se měla pohybovat v rozmezí od 30 do 80 cm a jejich průměrná vzdálenost od koryta toku by měla být 4 až 8 metrů. Kapacita koryta dosáhne úrovně Q₂₀. Vlastní koryto Orlice by nemělo být stavbou dotčeno.

Krajský úřad opatřením ze dne 25. 4. 2012 seznámil se zahájeným správním řízením, v souladu s ustanovením § 47 odst. 1 správního řádu, účastníky řízení a občanská sdružení, která krajský úřad požádala o informování o zahajovaných řízeních. Žádné z občanských sdružení neoznámilo v řízení svoji účast. Účastníci řízení nenavrhli během řízení žádné nové důkazy, nevyjádřili se k projednávané věci ani neučinili žádné jiné návrhy. Žádost včetně příloh byla dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci, a tak krajský úřad po seznámení se se stavem věci v místě samém přistoupil přímo k vydání rozhodnutí. K tomu, aby byl snížen případný negativní dopad záměru na místní populaci daných druhů, stanovil krajský úřad podmínky, jejichž splněním udělenou výjimku podmínil.

Podkladem pro vydání rozhodnutí byly: žádost, stanovisko orgánu posuzování vlivů na životní prostředí, dle kterého záměr nebude posuzován dle zákona č. 100/2001 Sb., dále územní rozhodnutí a jeho oprava, veřejnoprávní smlouva o umístění stavby a výňatek z projektové dokumentace (souhrnná technická zpráva, nákladová část, staveniště a provedení stavby, přehledná situace atd.). Podkladem pro vydání rozhodnutí dále byly obecně známé skutečnosti, jako jsou například ekologické nároky daných druhů.

Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a ve všech vývojových stádiích. Chráněn je rovněž biotop těchto rostlin. Dle ustanovení § 49 odst. 1 je zakázáno zvláště chráněné rostliny mimo jiné vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů. Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany. Dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin je druh mihule potoční druhem, který je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství.

Veřejný zájem na ochraně přírody¹ krajský úřad shledává v ochraně jedinců výše uvedených druhů, jež byly dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, v platném znění, zařazeny mezi zvláště chráněné druhy. Krajský úřad dále shledává zájem ochrany přírody v ochraně stanovišť (biotopů) těchto druhů.

V následující části odůvodnění rozhodnutí krajský úřad uvádí k jednotlivým druhům základní informace o způsobu života, ekologických nárocích těchto druhů a jejich ohrožení, které byly vodítkem pro stanovení podmínek, ale i důležitým aspektem při rozhodování o tom, zda výjimku povolit či nikoliv, případně pro stanovení podmínek.

Třtina pobřežní je typický druh pro šterkové náplavy vodních toků a pobřežní křoviny. Roste v řečišti nebo na březích divočících podhorských řek na místech, která leží nad úrovní nebo v úrovni průměrné roční výšky vodní hladiny. Častější je v těch úsecích toků, kde se náhle zpomaluje spád toku a řeka vytéká z úzkého údolí do širokého rovinatého aluvia. Zde se rychle zpomaluje průtok a řeka ukládá hrubozrnné sedimenty v širokém aluviu, ve kterém volně meandruje a vytváří víceramenné koryto

¹ Dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona je: „Ochrana přírody a krajiny je veřejný zájem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.“

s četnými ostrůvky. V České republice se vyskytuje velmi vzácně pouze v povodí Divoké Orlice a v Podbeskydích. Na Slovensku je tento druh hojnější.

Mihule potoční je neparazitickým druhem vyskytujícím se výhradně ve sladkých tekoucích vodách s jemnými bahnitými náplavami, ve kterých žijí larvy (zvané minohy) zahrabány v jemném sedimentu. Úseky s písčitým až štěrkovitým dnem využívají dospělé mihule jako místa tření. Živí se především detritem, rozsivkami, řasami a jemnými zbytky rostlin. Většinou ve čtvrtém nebo pátém roce života dochází k metamorfóze, kdy se z larev stávají plodní dospělci. Dospělí jedinci již potravu nepřijímají a po tření hynou. Nejvýznamnějšími faktory ohrožení pro mihuli potoční jsou nevhodné úpravy toků, při nichž dochází k likvidaci vhodných náplavů a dnového substrátu pro život minoh a také dlouhodobé znečištění některých potoků a řek a nadměrná rybí obsádka.

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým štěrkovým nebo štěrkopískovým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost vykazuje vysokou kvalitu toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se benthickými živočichy. Vranka je velmi citlivá na znečištění toků a dostatek kyslíku ve vodě a je také ohrožená především ničením obývaného biotopu. Toto byl důvod stanovení druhé podmínky rozhodnutí. Toky horních částí povodí s vhodným kamenitým substrátem byly totiž často nevhodně upravovány (v rámci meliorací či protipovodňových opatření).

Krajský úřad shledává v předloženém záměru **jiný veřejný zájem**, a to zájem na předcházení závažných škod na majetku a zájem veřejné bezpečnosti a zdraví osob. Realizací protipovodňových opatření má být zajištěna dostatečná povodňová ochrana města Žamberk, a to až na úroveň dvacetileté vody. Krajský úřad k tomuto dále uvádí, že zájem prevence závažných škod na majetku, zájem veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti jsou **zájmy uvedené v ustanovení § 56 odst. 2 zákona**, pro které může být výjimka ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů povolena.

S ohledem na to, že záměrem nemá být přímo zasaženo samotné koryto Divoké Orlice, tj. biotop všech tří výše uvedených druhů, krajský úřad konstatuje, že veřejný zájem spočívající v realizaci protipovodňových opatření převažuje nad zájmem ochrany daných druhů.

Krajskému úřadu byl předložen záměr v jediné variantě. Dle orgánu posuzování vlivů na životní prostředí nebude záměr posuzován dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Krajskému úřadu není známa jiná alternativní varianta zajištění ochrany sídla před povodněmi než ta, kterou předložil žadatel. Jedná se o variantu, kterou by dle žadatele nemělo být přímo zasahováno do koryta vodního toku. V tomto ohledu se jedná tedy dle orgánu ochrany přírody o **řešení nejuspokojivější**, které se může předmětných druhů dotknout jen nepřímo, například osluněním některých partií koryta, a to po odstranění břehových porostů bránících výstavě povodňových zídek atd. Odstranění dřevin má být provedeno pouze v nezbytné míře a následně má být kompenzováno náhradní výsadbou. Druhým případem nepřímého ovlivnění může dle krajského úřadu být to, že zabráněním rozlivu nedojde ke snížení rychlosti vody v korytu pod takovou úroveň, aby docházelo k usazování plavenin větší frakce. Štěrkové lavice jsou přitom velmi důležité pro všechny tři výše uvedené druhy, a to jako místo, kde třtina přímo roste, kde dochází k rozmnožování mihulí, a kde se ukrývají vranky před predátory. Rozliv vody z tohoto důvodu je však v zastavěném území neobhájitelný. Z tohoto důvodu není dle první podmínky možné provádět odstraňování stávajících štěrkových náplav.

Krajský úřad má za to, že populace všech předmětných druhů budou i po realizaci záměru **udrženy ve stavu příznivém z hlediska ochrany přírody**, tzn. byl splněn i poslední z předpokladů pro povolení výjimky. Důvody k tomu tvrzení jsou následující:

- záměr není situován přímo do biotopů zvláště chráněných druhů,
- investor počítá s provedením kompenzačních opatření – náhradní výsadby,
- záměrem bude dotčena poměrně malá část území (po proudu i proti proudu je dostatek obdobných biotopů),
- orgánem ochrany přírody byly stanoveny podmínky, které by měly zajistit dostatečnou ochranu předmětných druhů.

Jelikož byly splněny všechny čtyři zákonem stanovené podmínky, za kterých může orgán ochrany přírody povolit výjimku, krajský úřad Povodí Labe s. p. požadovanou výjimku za stanovených podmínek povolil.

Účastníky řízení dle § 27 správního řádu jsou Povodí Labe, s. p., město Žamberk a obec Líšnice.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Josef Hejduk
vedoucí odboru

ROZDĚLOVNÍK:

Do vlastních rukou:

- Povodí Labe, s. p., Váta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové (DS)
- město Žamberk (DS)
- obec Líšnice (DS)

Na vědomí:

- ČIŽP, oblastní inspektorát HK (DS)
- Městský úřad Žamberk – orgán ochrany přírody (DS)